

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The potters' perspectives: A vibrant chronology of ceramic manufacturing practices in the valley of Juigalpa, Chontales, Nicaragua (cal 300 CE - present)

Donner, N.R.

Citation

Donner, N. R. (2020, September 29). *The potters' perspectives: A vibrant chronology of ceramic manufacturing practices in the valley of Juigalpa, Chontales, Nicaragua (cal 300 CE - present)*. *Archaeological Studies Leiden University*. Leiden University Press, Leiden. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/136857>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/136857>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/136857> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Donner, N.R.

Title: The potters' perspectives: A vibrant chronology of ceramic manufacturing practices in the valley of Juigalpa, Chontales, Nicaragua (cal 300 CE - present)

Issue date: 2020-09-29

Nederlandse Samenvatting

Dit onderzoek verkent verschillende problematische kwesties voor de archeologische discipline in het algemeen en voor specifieke archeologische narratieven in zuidelijk Midden-Amerika. In de eerste plaats behandelt dit manuscript de kwestie van de westerse en cartesische tijdspectieven, zoals gangbaar in de archeologische praktijk van de constructie van chronologieën. Vervolgens worden de hierdoor bereikte opvattingen gekoppeld aan specifieke begripsvorming rondom verandering en materialiteit teneinde een chronologisch narratief samen te stellen dat verschillende vormen van materialiteit met elkaar verbindt. Materialiteit wordt hier gezien als de belichaming van gesitueerde en geïncorporeerde fysieke handelingen. Deze definitie van materialiteit verschaft inzicht in de verstrengeling van de energieke en vitale ervaringen van de verschillende gemeenschappen van pottenbakkers met productiepraktijken in de vallei van Juigalpa, centraal Nicaragua, sinds ca. 300 CE tot nu.

Voorgaand onderzoek naar archeologische chronologieën in de onderzoeksregio werden ontworpen, uitgevoerd en betoogd vanuit het standpunt van het Mesoamerikaanse studieveld, waarbij de onderzoeksregio voornamelijk werd gekenschetst als de zuidoostelijke grens van dat culturele gebied. De innovatieve theoretische, methodologische en technische benadering in dit proefschrift verkent echter eerst het centrum van Nicaragua vanuit de lokale universa van mogelijkheden, en relateert deze mogelijkheden slechts in tweede instantie aan andere velden van studie. De resultaten geven aan dat mensen in de vallei van Juigalpa verbanden aangingen met verschillende zogeheten *communities of practices*, *constellations of practices*, evenals *networks of practices*. Dit verbond hen met verafgelegen groepen in het huidige Honduras en Costa Rica. Ondanks deze sterke banden met gebieden voorbij

hun culturele horizon, behielden de gemeenschappen in de vallei van Juigalpa hun eigen manier van handelen, waarbij eveneens nieuwe ideeën en praktijken geïncorporeerd worden.

In dit proefschrift wordt de kwestie van de archeologische opbouw van tijd en chronologie vanuit verschillende perspectieven geanalyseerd. Ten eerste wordt een discussie gepresenteerd over de lineaire opvatting van tijd. Als tweede volgt een beschouwing van de praktijk van het negeren van de palimpsestische ontologie van de materialiteit—vertaald in het gebruik van formele attributen van vaatwerk (decoratie en vorm)—teneinde sociale en culturele verandering af te leiden. Ten derde, het beschouwen van aardewerk chronologieën als uitsluitend behorende tot het diepe verleden; waarbij de transformaties van de productie en gebruik van aardewerken objecten hedendaags worden genegeerd. Hieruit volgt dat een van de primaire problemen van traditionele archeologische chronologieën gerelateerd is aan de ontkenning van het heden. Dit inzicht is nauw verbonden met de ontkenning van tegenwoordige tijd in de taal die de archeologische praktijken beschrijft, alsmede met het feit dat de materialen die we gebruiken om een narratief te maken over het verleden feitelijk tijdelijke “palimpsesten van tijd” betreffen.

Dit manuscript beoogt het paradigma van tijd en materialiteit, zoals veelvuldig toegepast in de archeologie, uit te dagen en een nieuwe manier voor te stellen om narratieven over vitale chronologieën te bereiken. Het uitgangspunt voor dit streven is een *longue durée* perspectief op de geografische omgeving van de vallei van Juigalpa. Een chronologie met vijf verschillende intervallen wordt gepresenteerd, door het beschouwen van archeologisch materiaal - met name aardewerk - als complexe en belichaamde palimpsesten; als de

bundeling van ontvouwende sporen. De intervallen omvatten de vroegste sporen van menselijk handelen in de vallei, tot aan de huidige tijd. Dit onderzoek werd uitgevoerd onder auspiciën van het *Proyecto Arqueológico Centro de Nicaragua* (PACEN), onder leiding van Alexander Geurds. De chronologie in dit boek is gebaseerd op meer dan een jaar archeologisch veldwerk in Nicaragua, waaronder systematisch oppervlakteonderzoek, stratigrafische opgravingen en documentatie van etnografische gegevens; in combinatie met uitgebreid laboratoriumonderzoek in Nederland.